

Nr 197.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående ny stat för statens skogsförsöksanstalt; given Stockholms slott den 11 mars 1919.

Under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att

dels godkänna det av chefen för jordbruksdepartementet framlagda förslaget till stat för statens skogsförsöksanstalt, att tillämpas från och med år 1920;

dels förklara, att för åtnjutande av de i denna stat för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningar skola gälla nu fastställda villkor och bestämmelser beträffande avlöningar från anstaltens nuvarande stat med av chefen för jordbruksdepartementet föreslagen förändring beträffande ålderstilläggen samt med tillägg, att första skogsbiträdet äger årligen åtnjuta semester under en månad;

dels ock höja ordinarie anslaget till statens skogsförsöksanstalt

från	kronor 69,350
med	» 12,300
till	» 81,650.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Alfred Petersson.

*Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans
Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den
11 mars 1919.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden: PETERSSON,
 SCHOTTE,
 PETRÉN,
 NILSON,
 friherre PALMSTIERNA,
 RYDÉN,
 UNDÉN,
 THORSSON.

Departementschefen, statsrådet Petersson anförde:

Vid föredragning den 9 januari innevarande år av ärendena angående regleringen av utgifterna under nionde huvudtiteln för år 1920 framlade jag i punkten 78 vissa förslag till ändringar i ordinarie staten för statens skogsförsöksanstalt. En av dessa ändringar gällde ökad avlöning åt laboratorn i skogsentomologi. Då emellertid fråga uppkommit om ändring i universitetslaboratorernas avlöning och lösningen av sistnämnda fråga kunde inverka på det avlöningsbelopp, som borde bestämmas för nu ifrågavarande laborator, ansåg jag, att i avbidan på blivande proposition allenast viss förhöjning i skogsförsöksanstaltens ordinarie anslag borde beräknas. I enlighet härmed har Kungl. Maj:t i nämnda punkt föreslagit riksdagen att i sagda anslag beräkna en höjning från 69,350 kronor med 13,050 kronor till 82,400 kronor.

Enligt vad chefen för ecklesiastikdepartementet numera meddelat mig kan nyssnämnda fråga angående universitetslaboratorernas avlöning icke leda till proposition till innevarande års riksdag.

Vid sådant förhållande förefinnes ingen anledning att längre uppskjuta med framställning till riksdagen angående skogsförsöksanstalten.

I förenämnda punkt av statsrådsprotokollet den 9 januari 1919 har jag lämnat en närmare redogörelse för de förändringar jag tillstyrkt i anstaltens stat samt för därav föranledd anslagsförhöjning. Jag tillåter mig nu hänvisa därtill och vill endast beträffande laboratorn erinra om följande.

Den nu i staten upptagne laboratorn, vilken förestår anstaltens avdelning för skogsentomologi, åtnjuter arvode av 4,500 kronor jämte två arvodesförhöjningar å 500 kronor. Anstaltens föreståndare, professorn G. Schotte, hade föreslagit, att sagda avdelning måtte organiseras på samma sätt som anstaltens bägge övriga avdelningar och alltså förestås av en professor. Anstaltens styrelse har ej kunnat biträda detta förslag men tillstyrkt höjning av laboratorns arvode till 6,400 kronor. Styrelsen har härvid anfört, att det nuvarande arvodesbeloppet torde hava bestämts med hänsyn till att laboratorn — i likhet med motsvarande befattningshavare vid universiteten — skulle åtnjuta något högre avlöning än lektorerna vid de högre allmänna läroverken och att, sedan sagda lektorer genom 1918 års lagtima riksdags beslut fått sin grundlön ökad från 4,000 till 5,800 kronor, det syntes rimligt, att en motsvarande höjning skedde i avseende å laboratorns arvode. Styrelsen hänvisade därjämte till att ledaren av de med skogsförsöksanstaltens verksamhet förbundna specialundersökningarna rörande de norrländska skogarnas föryngring åtnjöte arvode av 6,400 kronor. För egen del anförde jag allenast, att jag fann frågan om laboratorns avlöning böra hållas öppen, men att tillsvidare det av högskolestyrelsen föreslagna beloppet borde beräknas.

I anledning av vad sålunda förekommit vill jag först erinra, att sedan 1918 års lagtima riksdag beslutat viss löneförbättring för skogsstatens personal, uppgående för jägmästare till 900 kronor, motsvarande arvodesförhöjning ansetts böra från och med år 1919 tillkomma omförmälde försöksledare vid de norrländska specialundersökningarna, varigenom hans arvode höjts till 7,300 kronor. Härtill behövligen anslag hava numera beviljats av riksdagen. Däremot bör denne försöksledare icke komma i åtnjutande av tillfällig löne reglering enligt Kungl. Maj:ts förslag till innevarande års riksdag. Vid sådant förhållande synes sagda försöksledarbefattning icke böra tagas till jämförelse vid avvägandet av

avlöningen till nu ifrågavarande laborator, vilken icke tillhör skogsstaten och vilkens avlöning nu torde böra bestämmas under förutsättning att han kommer i åtnjutande av sådan tillfällig löneroglering, som nyss nämnts.

Laboratorerna vid universiteten åtnjuta avlöningar till växlande belopp. Högsta avlöningen utgöres av 5,600 kronor. Jag har förut i år tillstyrkt, att för två laboratorer vid statens veterinärbakteriologiska anstalt och för en laborator vid veterinärhögskolan avlöningarna måtte bestämmas till detta belopp ävensom att till tre laboratorer vid nämnda högskola måtte utgå personliga arvodestillägg till sådant belopp, att deras arvoden uppgå till 5,600 kronor. Jag finner mig icke böra i frågans nuvarande läge tillstyrka större höjning för nu ifrågavarande laborator än till sistnämnda belopp, varvid jag emellertid anser, att han bör bibehålla rätten till de två nuvarande arvodesförhöjningarna. Att han för deras åtnjutande bör äga tillgodoräkna sig föregående laboratorstjänstgöring, synes själfallet.

I enlighet härmed och under åberopande i övrigt av vad jag i ärendet anfört den 9 januari 1919 får jag nu framlägga följande förslag till stat för statens skogsförsöksanstalt, att tillämpas från och med år 1920:

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Summa	
Till bestridande av chefsförordning	—	—	—	500	
1 föreståndare för skogsavdelningen	5,000	2,500	—	7,500	} Efter 5 år kan lönen höjas med 600 kronor.
1 dito för naturvetenskapliga avdelningen	5,000	2,500	—	7,500	
1 laborator i skogsentomologi, arvode	—	—	—	5,600	} Efter 5 år kan arvodet höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor.
1 assistent i marklära m. m., arvode	—	—	—	4,200	
1 dito vid skogsavdelningen, arvode	—	—	—	3,750	} Efter 5 år kan arvodet höjas med 400 kronor:
1 dito vid naturvetenskapliga avdelningen, arvode	—	—	—	3,750	
1 kvinnligt biträde av tredje graden (kemist)	1,500	700	200	2,400	} Efter 5 år kan avlöningen höjas med 200 kronor, efter 10 år med ytterligare 200 kronor och efter 15 år med än ytterligare 200 kronor. Av varje ålderstillägg tillhöra 100 kronor lönen och 100 kronor tjänstgöringspenningarna.
1 dito av andra dito	1,300	500	200	2,000	
1 första skogsbiträde	1,700	1,000	300	3,000	} Efter 5 år kan lönen höjas med 400 kronor, efter 10 år med ytterligare 400 kronor och efter 15 år med än ytterligare 400 kronor.
1 skogsbiträde, arvode	—	—	—	2,500	
1 dito, dito	—	—	—	2,500	} Efter 5 år kan arvodet höjas med 200 kronor.
1 räknebiträde, dito	—	—	—	1,600	
1 vaktmästare, tillika portvakt, maskinist och planteringsvakt	1,100	650	150	1,900	} Efter 3 år kan lönen höjas med 100 kronor, efter 6 år med ytterligare 100 kronor och efter 9 år med än ytterligare 100 kronor.
Till gemensamma expenser	—	—	—	10,000	
Till särskilda expenser för skogsavdelningen	—	—	—	13,600	
Till särskilda expenser för naturvetenskapliga avdelningen	—	—	—	9,600	
Summa	—	—	—	81,900	

Anmärkning. Därest bostad med bränsle, eventuellt med bränsle och elektriskt ljus, där sådant anordnats, anvisas vaktmästaren, skall av lönen avstås för bostad med bränsle 300 kronor samt för lyse 25 kronor om året. Därest vaktmästaren åtnjuter enbart bostad eller bostad med värme, men icke i övrigt erforderligt bränsle, ävensom då bostadsförmån är av sådan beskaffenhet, att den icke kan anses hava ovan

sagda värde, skall det ankomma på Kungl. Maj:t att efter omständigheterna bestämma det lägre löneavdrag, som för dylik förmån skall äga rum. Förmånen av lyse innebär allenast rätt till en årlig maximiförbrukning av elektrisk ström intill högst 100 kw.-timmar. Åtnjutes lyse, skall befattningshavare själv bekosta armatur och lampor. — I övrigt skola i fråga om förmån av bostad m. m. i tillämpliga delar lända till efterrättelse bestämmelserna i § 3 av kungörelsen den 1 november 1918 angående avlöningsförbättring från och med år 1919 för vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare (Svensk författningssamling 1918 nr 836).

Då den nuvarande staten slutar på 69,600 kronor, blir ökningen i statens slutsumma 12,300 kronor. För fri bostad åt vaktmästare avdragas nu 250 kronor, vadan anslaget upptages till allenast 69,350 kronor. Vid beräkningen den 9 januari 1919 av den behövligen anslagshöjningen upptog jag bostadsavdraget på grund av de nya därom gällande bestämmelserna till 300 kronor. Då emellertid under vissa förhållanden sagda avdrag kan av Kungl. Maj:t bestämmas lägre än till 300 kronor, lär vid anslagets bestämmande ej större avdrag än nu, eller 250 kronor böra ske. Det behövligen anslaget blir alltså 69,350 + 12,300 = 81,650 kronor.

Avlöningsvillkor för skogsförsöksanstaltens ordinarie befattningshavare äro meddelade genom kungörelse den 9 oktober 1914 (nr 333) med tillägg den 21 juni 1916 (nr 283).

De i förestående statförslag vidtagna förändringarna i fråga om ordinarie befattningshavare bestå däruti, att dels avlöningarna höjts för kvinnliga biträden och vaktmästaren och dels en ny befattning såsom första skogsbiträde uppförts. Beträffande såväl vaktmästarna som de kvinnliga biträdena hava fastställts eller föreslagits särskilda bestämmelser i samband med avlöningsförhöjningarna för dessa befattningshavare och ändring för deras skull i gällande avlöningsvillkor för skogsförsöksanstalten synes därför obehöfelig. I fråga om första skogsbiträdet bör däremot till sagda avlöningsvillkor göras tillägg därom, att detta biträde äger åtnjuta tre ålderstillägg samt en månads semester. Till följd härav bör lämpligen hela ålderstilläggsbestämmelsen ändras och erhålla följande lydelse:

»att i fråga om i lönestaten medgiven förhöjning av lönen efter viss tid fortsatt innehavande av befattning i samma lönegrad tidpunkten för sådan förhöjning bestämmes att inträda,

första förhöjningen efter, vad angår vaktmästare tre år men beträffande annan befattningshavare fem år, under villkor att innehavaren under mer än fyra femtedelar av den tjänstetid, som erfordras för att vinna nämnda förhöjning, med gott vitsord bestritt sin egen eller, på grund av förordnande, annan statens tjänst eller fullgjort annat offentligt uppdrag, dock att därvid icke må föras honom till last den tid, han åtnjuter semester eller ledighet för fullgörande av värnplikt, och

för andra förhöjningen, om sådan förekommer, efter ytterligare tre respektive fem år, på samma villkor, samt

för tredje förhöjningen, där sådan äger rum, efter än ytterligare tre respektive fem år ävenledes på samma villkor,

under iakttagande, vad var och en av omförmälda löneförhöjningar angår, att den högre avlöningen ej får tillträdas förr än vid början av kalenderåret näst efter det, varunder den stadgade tjänsteåldern blivit uppnådd.»

På grund av vad jag sålunda anfört, hemställer jag, att Eders Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

dels godkänna det av mig framlagda förslaget till stat för statens skogsförsöksanstalt att tillämpas från och med år 1920;

dels förklara, att för åtnjutande av de i denna stat för ordinarie befattningshavare upptagna avlöningar skola gälla nu fastställda villkor och bestämmelser beträffande avlöningar från anstaltens nuvarande stat med av mig föreslagen förändring beträffande ålderstilläggen samt med tillägg, att första skogsbiträdet äger årligen åtnjuta semester under en månad;

<i>dels</i> ock höja ordinarie anslaget till statens skogsförsöksanstalt från	kronor 69,350
med	» 12,300
till	» 81,650.

Vid bifall härtill och enär riksdagen numera bifallit Kungl. Maj:ts förslag om höjning av ordinarie anslaget till skogshögskolan från 132,400 kronor med 6,650 kronor till 139,050 kronor kommer anslagstiteln »skogshögskolan och statens skogsförsöksanstalt» att ökas från 201,750 kronor med 18,950 kronor till 220,700 kronor.

Till vad departementschefen sålunda hemställt, däruti statsrådets övriga ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle proposition i ämnet avlätas till riksdagen med den lydelse, bil. — till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Joh:s Thygesen.